

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

17

ΑΠΡΙΛΙΟΥ

2003

Σχεδιασμός εντύπου:
Visual Options

Φωτογραφίες Κ.Ο.Θ.:
Visual Options

Διαχωρισμοί:
"Μακεδονική Χρωματάληση"

Εκτύπωση:
Κουρτίδης - Μυηράκης

Μουσικολογική Επιμέλεια:
Evelin Voigtmann

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Triplo Continuo

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Κ.Ο.Θ. Μίκης Μιχαηλίδης
ΜΟΝΙΜΟΣ ΑΡΧΙΜΟΥΣΙΚΟΣ Κ.Ο.Θ. Κάρολος Τρικολίδης

ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΣΥΝΑΓΛΙΩΝ (Ε.Τ.Ο.Σ.)

Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Γιακουμής

Αντιπρόεδρος

Κωνσταντίνος Χατζηκωνσταντίνου

Μέλη

Κωνσταντίνος Ζέρβας

Μαρία Τούρτα

Ιφιγένεια Παραστατίδου

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Πατσαλίδης

Αντιπρόεδρος

Άρης Μπαζμαδέλης

Μέλη

Δημήτρης Πάτρας

Γιώργος Πολίτης

Δημήτρης Χανδράκης

Το παραπάνω κείμενο είναι γραμμένο στη γλώσσα Braille
για τους έχοντες μειωμένη ικανότητα όρασης

Χ Ψ Ω

Σταδιακά, οι άνθρωποι συνειδητοποίησαν τα προνόμια του νέου συστήματος. Τα άτομα με μειωμένη ικανότητα όρασης, όχι μόνο διάβαζαν braille αλλιά μπορούσαν και να γράφουν, χρησιμοποιώντας μια ψηφίδα για να δημιουργούν τις τελείες. Για πρώτη φορά οι τυφλοί έγιναν πραγματικά ανεξάρτητοι...

17 04

Πέμπτη 21:00 ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Bach - Vivaldi
Φωνητική & οργανική μουσική για το Πάσχα

μουσική επιμέλεια:
Δήμος Γκουνταρούλης

& Triplo Continuo

Δήμος Γκουνταρούλης - βιολοντσέλο [γαλλικό, τέλη 18ου αι.]

& βιολοντσέλο piccolo [γερμανικό, τέλη 17ου - αρχές 18ου αι.]

Teresa Cristina Rodrigues Silva - βιολοντσέλο [γερμανικό, 19ος αι.]

Edmundo Hora - τσέμπαλο [κόπια φλαμανδικού μοντέλου Ruckers]

Nicola Wemyss - μέτζο σοπράνο

Triplo Continuo

17 04

A Johann Sebastian Bach

Άρια "Erbarme dich" για άλτο, σόλο βιολί και έγχορδα από τα Κατά Ματθαίον Πάθη BWV 244
[ΔΙΑΡΚΕΙΑ 7']

Χορικό "Ach, bleib bei uns, Herr Jesu Christ" από την Καντάτα BWV 6 για φωνή, βιολοντσέλο
πίκολο και μπάσο κοντίνουο [ΔΙΑΡΚΕΙΑ 4']

Άρια "Jesus ist ein guter Hirt" από την Καντάτα BWV 85
για φωνή, βιολοντσέλο πίκολο και μπάσο κοντίνουο [ΔΙΑΡΚΕΙΑ 3']

Ρετσιτατίβο - Adagio για βιολοντσέλο πίκολο και μπάσο κοντίνουο
από το Κοντσέρτο BWV 594 [ΔΙΑΡΚΕΙΑ 3']

Άρια "Woferne du den edlen Frieden" από την Καντάτα BWV 41 για φωνή, βιολοντσέλο
πίκολο και μπάσο κοντίνουο [ΔΙΑΡΚΕΙΑ 9']

Κοντσέρτο για τσέμπαλο & έγχορδα σε 1/2 μείζονα, BWV 1055
ΜΕΡΗ: Allegro, Larghetto, Allegro ma non tanto [ΔΙΑΡΚΕΙΑ 10']

B Antonio Vivaldi

Κοντσέρτο για βιολοντσέλο, έγχορδα και μπάσο κοντίνουο σε σοπ ελάσσονα, RV 416
ΜΕΡΗ: Allegro, Adagio, Allegro [ΔΙΑΡΚΕΙΑ 9']

Σονάτα a quattro "Il Santo Sepolcro" σε μι ύφεση μείζονα για έγχορδα, RV 130
ΜΕΡΗ: Largo molto, Allegro ma poco andante [ΔΙΑΡΚΕΙΑ 5']

Άρια "Gelido in Ogni Vena" για μέτζο σοπράνο και έγχορδα
από την όπερα Farnace [ΔΙΑΡΚΕΙΑ 11']

Κοντσέρτο για βιολοντσέλο, έγχορδα και μπάσο κοντίνουο σε σοπ μείζονα, RV 413
ΜΕΡΗ: Allegro, Largo, Allegro [ΔΙΑΡΚΕΙΑ 9']

19 04

Σάββατο 19:30

ΑΙΘΟΥΣΑ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΩΔΕΙΟ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ | ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΣΥΝΑΥΛΙΑΣ

Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης (Κ.Ο.Θ.) ιδρύθηκε το 1959 από το Σόλωνα Μιχαηλίδη, με τον τίτλο "Συμφωνική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος". Αρχικά αποτέλεσε τμήμα του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, αριθμώντας πενήντα μόλις μέλη. Το 1969, χάρη στις προσπάθειες του ιδρυτή της, κρατικοποιήθηκε και πήρε τη σημερινή της ονομασία.

Πολλοί και σημαντικοί Έλληνες καλλιτέχνες ανέλαβαν τη διευθυντική "σκυτάλη" της: πρώτος ο Σόλων Μιχαηλίδης και στη συνέχεια ο Γεώργιος Θυμής, ο Άλκης Μπαλτάς, ο Κάρολος Τρικολίδης, ο Κοσμάς Γαλιλαίας, ο Κωνσταντίνος Πατσαλίδης και ο Λεωνίδας Καβάκος. Σήμερα, η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης αριθμεί εκατό περίπου μουσικούς και αναπληρωτές διευθυντές της είναι ο Μίκης Μιχαηλίδης.

Από την αρχή της καλλιτεχνικής της διαδρομής η Κ.Ο.Θ. συμπεριέλαβε στο πρόγραμμά της ένα πλούσιο ρεπερτόριο, από το μπαρόκ μέχρι τις πρωτοποριακές συνθέσεις του 20ου αιώνα, με στόχο πάντοτε την ανάδειξη του μουσικού πολιτισμού συνολικά και πέρα από τα όρια του κλασικού.

Πρωταρχικός στόχος της είναι η προβολή της ελληνικής μουσικής παρακαταθήκης

και η προώθηση νέων ταλέντων. Πολλές ήταν, επίσης, οι πανελλήνιες και παγκόσμιες πρώτες εκτελέσεις που πραγματοποίησε.

Διάσημοι Έλληνες και ξένοι αρχιμουσικοί, καθώς και σολίστες διεθνούς ακτινοβολίας (Α. Khatchaturian, Οδ. Δημητριάδης, Μ. Rostropovich, Ν. Gutman, Μ. Maisky, Δ. Σγούρος, V. Ashkenazy, Ρ. Badura-Skoda, L. Kogan, Λ. Καβάκος, V. Trejtkov, V. Spivakov και άλλοι) έχουν συμπράξει με την Κ.Ο.Θ.

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης πραγματοποιεί ετησίως μεγάλο αριθμό συναυλιών και έχει εμφανισθεί επανειλημμένα στα σημαντικότερα φεστιβάλ τόσο της Ελλάδας (Φεστιβάλ Αθηνών-Ηρώδειο, Δημήτρια, Φεστιβάλ Φιλίππων) όσο και του εξωτερικού (Διεθνές Φεστιβάλ "Κύπρια"-Κύπρος, International Festival "Zino Francescatti"-Μασσαλία, Φεστιβάλ Eclectic, Βαλένθια κ.ά.), καθώς και στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών.

Μίκης Μιχαηλίδης

αναπλ. διευθυντής Κ.Ο.Θ.

Γεννήθηκε στη Λευκωσία της Κύπρου, όπου σπούδασε βιολί και θεωρητικά. Συνέχισε στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης βιολί με τον Κοσμά Γαλιθαία και ανώτερα θεωρητικά με το θείο του Σόλωνα Μιχαηλίδη. Ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην Ανωτάτη Σχολή Μουσικής της Βιέννης, στο Κονσερβατόριο της Βιέννης και στη Βασιλική Ακαδημία Μουσικής του Λονδίνου (L.R.S.M. performance).

Ξεκίνησε τις εμφανίσεις του στο ραδιόφωνο και στην τηλεόραση της Κύπρου. Υπήρξε μέλος της Ορχήστρας Δωματίου Cappella Academica, της Συμφωνικής Ορχήστρας Tonkünstler, του Trio Metamorfon και του συγκροτήματος παλιάς μουσικής Clemencic Consort στη Βιέννη.

Από το 1981 δίδαξε στο Νέο Ωδείο Θεσσαλονίκης και στο Δημοτικό Ωδείο Κατερίνης και από το 1985 διδάσκει στο Σύγχρονο Ωδείο Θεσσαλονίκης βιολί, ορχήστρα και μουσική δωματίου. Διηύθυνε τα μουσικά σεμινάρια Βερτίσκορς, την Ορχήστρα Νέων Βορείου Ελλάδος και την Ορχήστρα Δωματίου Pro Musica κ.ά.

Έδωσε ιδιαίτερο βάρος στους Έλληνες συνθέτες και στους νέους καλλιτέχνες. Ανέβασε παιδικές όπερες, μιούζικαλ και μουσικό θέατρο. Έκανε πολλές παγκόσμιες και πανελλήνιες πρώτες εκτελέσεις.

Είναι Α΄ Κορυφαίος της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης. Επί πολλά χρόνια είναι μέλος της Καλλιτεχνικής Επιτροπής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και από το Μάρτιο του 2001 είναι Αναπληρωτής Διευθυντής της Κ.Ο.Θ. Από το 2000 είναι καλλιτεχνικός διευθυντής του Νομαρχιακού Ωδείου Φλώρινας και από φέτος καλλιτεχνικός διευθυντής του Σύγχρονου Ωδείου Θεσσαλονίκης.

Triplo Continuo

τρίο μπαρόκ

Δήμος Γκουνταρούλης &
Teresa Cristina Rodrigues-Silva: βιοηοντσέλιο
Edmundo Hora: τσέμπαλο

Το τρίο μπαρόκ Triplo Continuo ιδρύθηκε το 1995 στη Βραζιλία και σύντομα έγινε γνωστό για τον αυθεντικό τρόπο προσέγγισης και ερμηνείας στη μουσική του 18^{ου} αιώνα.

Στην παρθενική του εμφάνιση επί σκηνής, το Triplo Continuo παρουσίασε ένα πλούσιο ρεπερτόριο για βιοηλοντσέλο, αναδεικνύοντας τη σημαντική του θέση στη μουσική μπαρόκ, αλλιό και στην εξέλιξη των εγχόρδων της «οικογένειας του βιοηλιού».

Το 1998 το τρίο ηχογράφησε το πρώτο του CD, που περιέλαβε αποκλειστικά ιταλικό ρεπερτόριο, από τις πρώτες συνθέσεις για βιοηλοντσέλο και κοντίνουο του Giuseppe Jacchini μέχρι τη μουσική του Francesco Geminiani, μεγάλου συνθέτη και βιοηλονίστα, με συνθέσεις σπάνιας ομορφιάς και ξεχωριστής ευαισθησίας για το βιοηλοντσέλο.

Ακολουθώντας την πορεία εξέλιξης του βιοηλοντσέλου, το Triplo Continuo γρήγορα πέρασε στο γαλλικό ρεπερτόριο, αποκαλύπτοντας την τέχνη των Γάλλων συνθετών και τσελιστών που δημιούργησαν το δικό τους στυλ, έχοντας επηρεαστεί βαθιά από τους Ιταλούς προκατόχους τους.

Τον Οκτώβριο του 1998, το πρώτο CD του Triplo Continuo μεταδόθηκε από τον επίσημο ραδιοφωνικό σταθμό κλασικής μουσικής της Βραζιλίας, το Radio Cultura, αποσπώντας κολληκευτικά σχόλια από τους μουσικοκριτικούς της Βραζιλίας

Το 2000 - 250 χρόνια από το θάνατό του J.S.Bach το Triplo Continuo πραγματοποίησε αφιέρωμα στο μεγάλο συνθέτη και τους απογόνους του, παίζοντας κομμάτια γερμανικού στυλ. Ενός στυλ που αντιπροσωπεύει το ζενίθ και ταυτόχρονα το τέλος της εποχής μπαρόκ, οδηγώντας λίγο αργότερα στον κλασικισμό.

Το 2002 το Triplo Continuo παρουσίασε μια επιλογή ευρωπαϊκών συνθέσεων για βιοηλοντσέλο από τον 17^ο έως το 18^ο αιώνα, προκειμένου να γιορτάσει τα πέντε χρόνια από την ίδρυσή του. Το μουσικό τους ταξίδι στο χρόνο συμπεριέλαβε έργα από την Ιταλία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Πορτογαλία, τη Γαλλία και την Ολλανδία.

Δήμος Γκουνταρούλης γεννήθηκε το 1970 στη Λάρισα. Σπούδασε βιολοντσέλο στο Νέο Ωδείο Θεσσαλονίκης. Το 1988 πήρε δίπλωμα με εξαιρετική επίδοση και υποτροφία από τη γαλλική κυβέρνηση για σπουδές στο Παρίσι, όπου μελέτησε δίπλα στους Philippe Muller και Rene Flaschot στην Ecole Normale de Musique και πήρε δίπλωμα μουσικού εκτελεστή.

Κατά την παραμονή του στο Παρίσι πειραματίστηκε με την τζαζ και τους μουσικούς αυτοσχεδιασμούς. Το 1989 συμμετείχε σε μια συναυλία αφιέρωμα στον Charlie Parker, παίζοντας στο σχήμα "Gulfstring" του Pierre Blanchard μαζί με τους Jackie McLean, Max Roach, Walter Bishop και Pierre Michelot. Δημιούργησε το δικό του τρίο το 1991, με τους Wayne Dockery στο κοντραμπάσο και Bob Demeo στα κρουστά. Το σχήμα αυτό είχε την ευκαιρία να συνοδεύσει το θρυλικό πιανίστα Horace Parlan.

Από το 1990 ξεκίνησε συνεργασίες με διάφορους μουσικούς, μεταξύ των οποίων οι Kirk Lightsey, Antony Ortega, Steve Potts κ.ά. Δούληψε δίπλα στο μουσικό Hamed Bouzzine, με τον οποίο έκανε περιοδείες στη Γαλλία, στο Βέλγιο, στην Ελβετία και στην Τυνησία, συμμετέχοντας σε συναυλίες κοινωνικού περιεχομένου (σε νοσοκομεία, σε φυλακές κλπ). Το CD τους με τίτλο «Fragments d' eropée Touareg» απέσπασε τέσσερα αστέρια στη μουσικοκριτική της εφημερίδας «Le Monde».

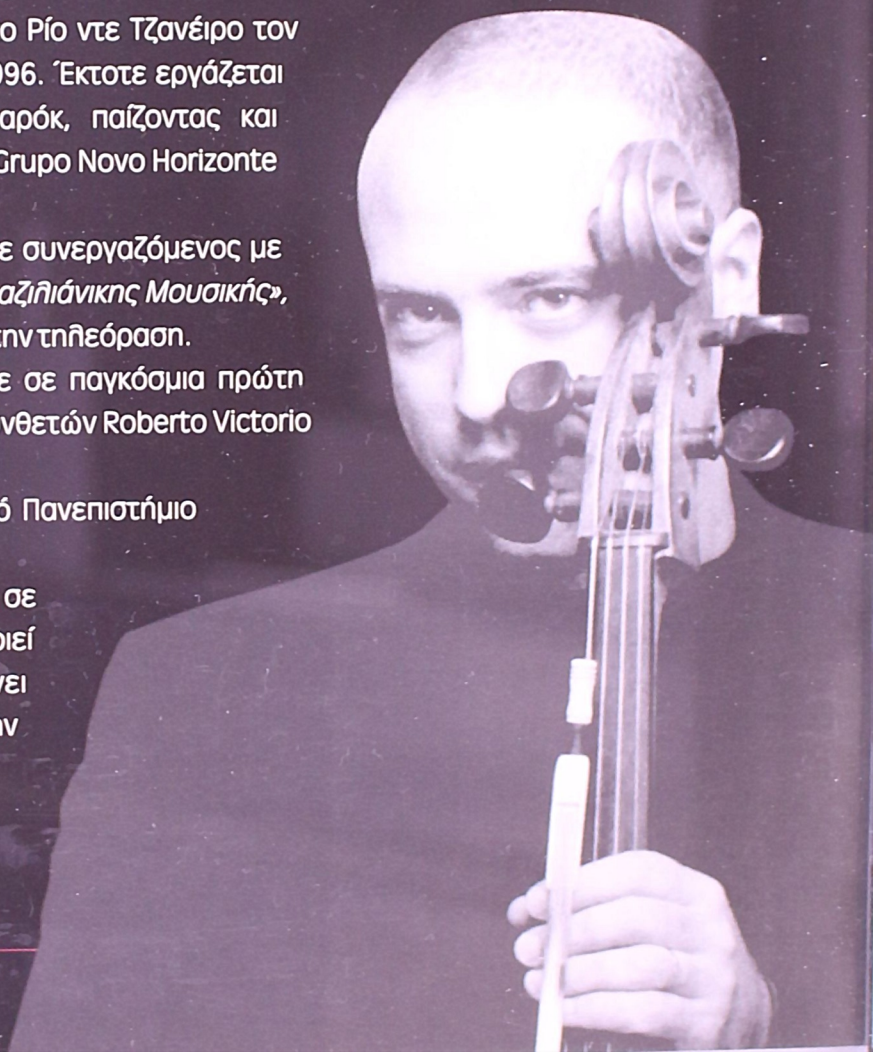
Μια πρόκληση στο Διεθνή Συνάντηση Βιολοντσέλου στο Ρίο ντε Τζανέιρο τον οδήγησε στη Βραζιλία, όπου και εγκαταστάθηκε μόνιμα το 1996. Έκτοτε εργάζεται στον τομέα της αυθεντικής ερμηνείας της μουσικής μπαρόκ, παίζοντας και ηχογραφώντας με διάφορα μουσικά σύνολα (Vox Brasiliensis, Grupo Novo Horizonte κ.ά.).

Έχει κάνει αρκετές ηχογραφήσεις CD είτε προσωπικά είτε συνεργαζόμενος με άλλα σχήματα. Το 1998 συμμετείχε στη σειρά «*Ιστορία της Βραζιλιάνικης Μουσικής*», μια μεγαλεπήβολη παραγωγή με τέσσερα CD και 15 βίντεο για την τηλεόραση.

Το Μάιο του 1999 ο Δήμος Γκουνταρούλης παρουσίασε σε παγκόσμια πρώτη εκτέλεση δυο έργα για σόλο βιολοντσέλο των βραζιλιάνων συνθετών Roberto Victorio και Silvio Ferraz.

Από το 2001 είναι καθηγητής βιολοντσέλου στο Κρατικό Πανεπιστήμιο Campinas-Unicamp στη Βραζιλία.

Εκτός από τη σοφιστική του δραστηριότητα, συμμετέχει σε διάφορα μουσικά σύνολα, ενώ ταυτόχρονα πραγματοποιεί ηχογραφήσεις. Το φετινό του πρόγραμμα περιλαμβάνει συναυλίες στην Κόστα Ρίκα, στην Πορτογαλία, στη Γαλλία, στην Ολλανδία, στη Δανία, στην Ίμπιζα και στην Ελλάδα.

Η Teresa Cristina Rodrigues Silva

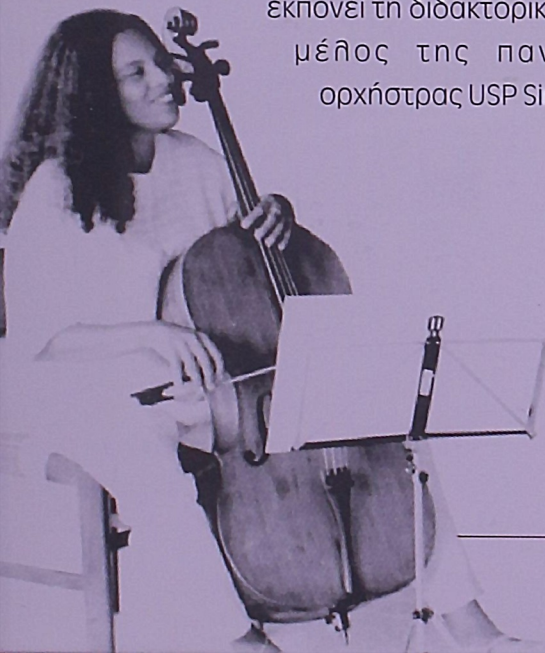
σπούδασε μουσική στο Πανεπιστήμιο του Σάο Πάολο της Βραζιλίας (1982-1989). Το 1990 μετέβη στις ΗΠΑ, όπου παρακολούθησε μεταπτυχιακές σπουδές με υποτροφία στο Κρατικό Πανεπιστήμιο της Λουιζιάνα. Υπήρξε μέλος της Συμφωνικής Ορχήστρας Baton Rouge και της Κρατικής Πανεπιστημιακής Ορχήστρας της Λουιζιάνα.

Έχει συμμετάσχει σε αρκετά διεθνή σεμινάρια και φεστιβάλ. Το 1993 έφυγε για την Ολλανδία, όπου σπούδασε βιοληντσέλο μπαρόκ με τον Jaap Ter Linden στο Βασιλικό Ωδείο της Χάγης.

Επιστρέφοντας στη Βραζιλία, συμμετείχε ως τσελίστρια σε πολλά σχήματα σύγχρονης μουσικής. Παράλληλα, ασχολήθηκε και με τη μουσική δωματίου ως μέλος του Triplo Continuo και του Ensemble Nota Buona, ενός ακόμη σχήματος ιστορικής μουσικής.

Έχει ηχογραφήσει CD με το Triplo Continuo και με άλλα συγκροτήματα. Το 2000 συμμετείχε στη δημιουργία και στην παρουσίαση της μουσικής για το θεατρικό έργο *No Porco* για το Bale da Cidade, από τα πιο διάσημα χορευτικά σύνολα της Βραζιλίας.

Εκτός από τις καλλιτεχνικές της δραστηριότητες, διδάσκει στο Πανεπιστήμιο του Σάο Πάολο όπου εκπονεί τη διδακτορική της διατριβή, και είναι μέλος της πανεπιστημιακής του ορχήστρας USP Sinfonieta.

Ο Edmundo Hora

σπούδασε τσέμπαλο στην Μπαΐα και στο Σάο Πάολο της Βραζιλίας. Υπήρξε ο βασικός οργανίστας στη Βασιλική του Σαίβαδór από το 1972 έως το 1977.

Πήρε δίπλωμα εκτελεστή τσέμπαλου από τη Σχολή Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου του Άμστερνταμ και συνέχισε με μεταπτυχιακές σπουδές και διδακτορική διατριβή στο ίδιο όργανο.

Από το 1984 διδάσκει τσέμπαλο και δίνει διαλέξεις σε μουσικά φεστιβάλ και συνέδρια τόσο στη Βραζιλία όσο και στο εξωτερικό. Έχει λάβει μέρος, μεταξύ άλλων, στο 1^ο Διεθνές Συμπόσιο για το Τσέμπαλο που έγινε στην Ουτρέχτη της Ολλανδίας, όπου παρουσίασε μελέτη για το γαλιλικό κούρντισμα των οργάνων του 17^{ου} αιώνα.

Το μουσικό του έργο βασίζεται στην παράδοση του 17^{ου} και 18^{ου} αιώνα, εξετάζοντας την αλληλεπίδραση μεταξύ της μουσικής και της ρητορικής. Ενδιαφέρεται, επίσης, για τη διπολική σχέση υποκειμενικότητας-αντικειμενικότητας του κειμένου στη μουσική γλώσσα του μπαρόκ.

Ο Edmundo Hora είναι καθηγητής τσέμπαλου και μουσικής δωματίου στο Πανεπιστήμιο Campinas-UNICAMP. Διευθύνει, επίσης, την ορχήστρα μπαρόκ Armonico Tributo και συμμετέχει ως σολίστ σε διάφορα μουσικά σχήματα της Βραζιλίας.

Η Σκωτσέζα σοπράνο **Nicola Wemyss** αποφοίτησε με έπαινο από το Ωδείο του Μπέρμινγχαμ (Αγγλία) και έκανε τη μεταπτυχιακή της ειδίκευση στη μπαρόκ ερμηνεία στο Βασιλικό Ωδείο της Ολλανδίας, στη Χάγη, με καθηγητές τους Rita Adams και Marius van Altena.

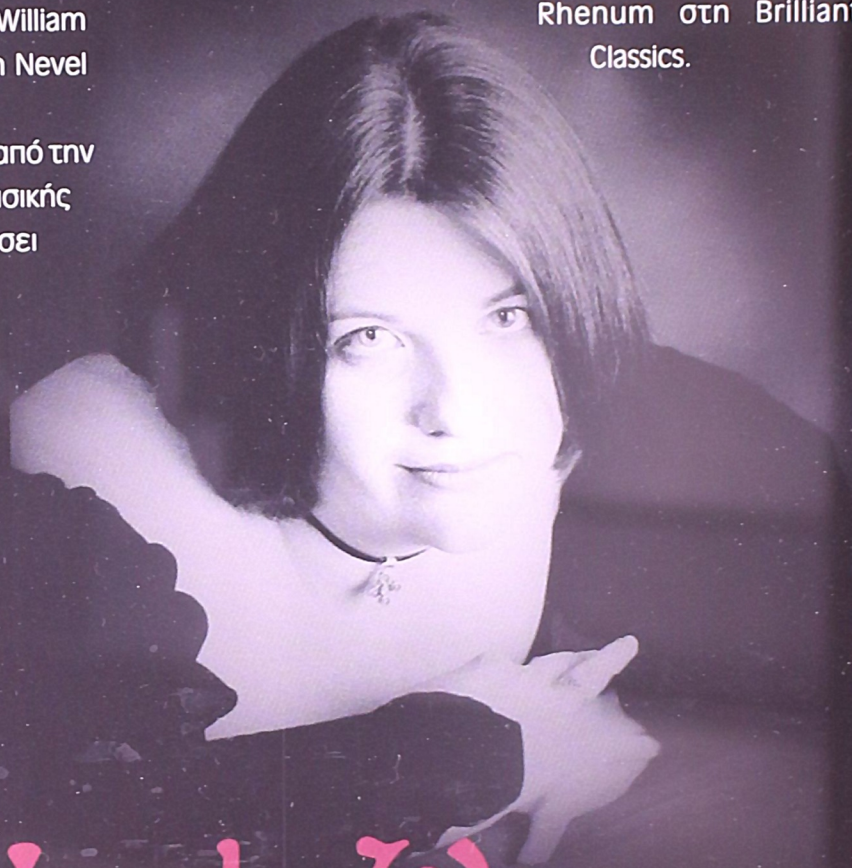
Στο ξεκίνημα της καριέρας της η Nicola Wemyss κέρδισε το πρώτο βραβείο στο διαγωνισμό Chimay για μπαρόκ τραγούδι το 2000. Έχει εμφανιστεί με διάφορες μεγάλης ορχήστρες και μουσικά σύνολα στην Ευρώπη όπως οι Les Arts Florissants, The Huelgas Ensemble, Utrechts Baroque Consort και Bochumer Symphoniker, δουλεύοντας με διευθυντές ορχήστρας όπως οι: William Christie, Tom Koopman, Steven Sloane, Paul van Nevel και Jos Van Veldoven.

Εκτός από ορατόριο και συμφωνική μουσική από την πρώιμη Αναγέννηση μέχρι το τέλος της κλασικής περιόδου, η Nicola Wemyss έχει ερμηνεύσει αρκετούς ρόλους στην όπερα, όπως τη Διδώ στην όπερα του Purcell *Dido and Aeneas*, Savitri του Holst, *Rappresentazione di Anima e di Corpo* του Cavillieri, Polisenna στην όπερα *Radamisto* του Handel, την Κοντέσα στους *Γάμους του Φίγκαρο* του Mozart, Junon στην όπερα *Isis* του Lully και τη Μητέρα Βασίλισσα στην όπερα *Turandot* του Busoni.

Μελλοντικές εμφανίσεις συμπεριλαμβάνουν συναυλίες και ηχογραφήσεις του *Gideon* του Handel και μια τουρνέ με τους Nederlandse Bach Vereniging με το *Dixit Dominus* του Handel υπό τη μουσική διεύθυνση του Roy Goodman.

Το ρεπερτόριο της Nicola Wemyss χαρακτηρίζεται από συναυλίες πρώιμων αγγλικών και ιταλικών τραγουδιών για λιαούτο, θέατρο μπαρόκ, εκκλησιαστική μουσική και lieder του 19^{ου} αιώνα. Η Nicola Wemyss είναι ιδρυτικό μέλος του Quam Delicta, ενός μπαρόκ μουσικού γκρουπ από τη Γαλλία.

Η Nicola Wemyss έχει ηχογραφήσει μουσική του Charpentier με τους Les Arts Florissants στη δισκογραφική εταιρεία Erato, αναγεννησιακή μουσική με τους Huelgas Ensemble στην Harmonia Mundi, και το ρόλο της Sylvia στην όπερα του Mozart *Ascanio in Alba* με τον Jed Wentz Musica ad Rhenum στη Brilliant Classics.

Nicola Wemyss
μέτζο σοπράνο

ΩΔΕΙΟ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Το Ωδείο λειτούργησε το έτος 2000. Είναι το μοναδικό στην Ελλάδα που είναι Νομαρχιακό και ως εκ τούτου έχει δημιουργήσει και παράρτημα στην πόλη του Αμυνταίου για να καλύπτει τις ανάγκες όλου του νομού.

Διευθυντής του είναι ο Μίκης Μιχαηλίδης και υποδιευθυντής του ο Γιάννης Νέαρχος Δάνης.

Το Δ.Σ. του Ωδείου αποτελείται από τους: Πρόεδρο τον Νομάρχη Φλώρινας Ιωάννη Στρατάκη και μέλη, τους Γιάννη Αδαμίδη, Μιχάλη Τσώκα νομαρχιακούς συμβούλους και δύο μουσικές προσωπικότητες από τη Φλώρινα, τον Σώτο Παπούλκα τενόρο, καθηγητή του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και Λάμπη Βασιλειάδη σοπρίστ του πιάνου, καθηγητή στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο.

Έχει συνεργαστεί μέχρι σήμερα με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, το Σύγχρονο Ωδείο Θεσσαλονίκης, τη Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Λάρισας, το Triplo continuo από τη Βραζιλία, το σύλλογο Ιεροψαλτών Ι.Μ. Φλωρίνης Ιωάννης ο Δαμασκηνός κ.λ.π.

○ Johann Sebastian Bach (1685 - 1750) και ο Antonio Vivaldi (1678 - 1741) είναι σίγουρα δύο από τους σημαντικότερους συνθέτες όχι μόνο του Μπαρόκ, αλλά και ολόκληρης της ιστορίας της μουσικής. Είναι επίσης από τους πιο γνωστούς και αγαπημένους από το κοινό και τους μουσικούς. Και οι δύο έζησαν μέχρι τα μέσα του 18^{ου} αιώνα και σημάδεψαν το απόγειο και το τέλος του Μπαρόκ. «Ιερά τέρατα» της μουσικής, ήταν και εξαιρετικοί εκτελεστές και συνθέτες ιδιαίτερα εμπνευσμένοι και πληθωρικοί, που μας άφησαν τεράστιο έργο. Είχαν και οι δύο βαθιά σχέση με τη θρησκεία και η επαγγελματική τους δραστηριότητα ήταν στενά συνδεδεμένη με την εκκλησία. Μεγάλο μέρος του έργου τους έχει θρησκευτικό χαρακτήρα και γράφτηκε με την ευκαιρία θρησκευτικών εορτών και επετείων. Έγραψαν πολλά έργα για τη Μεγάλη Εβδομάδα και το Πάσχα που μας άφησαν αριστουργήματα εμπνευσμένα από τα Πάθη του Χριστού, όπως τα *Κατά Ματθαίον* και τα *Κατά Ιωάννην Πάθη* του Bach και το *Stabat Mater* του Vivaldi.

Παρ' όλα τα κοινά τους χαρακτηριστικά, το ύφος της μουσικής τους είναι πολύ διαφορετικό, σχεδόν στους αντίποδες. Η μουσική του Bach, που είναι γερμανός και Λουθηρανός Προτεστάντης, είναι σοβαρή, μυστική και μυστικιστική, εμπνευσμένη από το βαθύ αίσθημα της πίστης, μερικές φορές αιγιματική και δύσκολη. Αντίθετα η μουσική του Vivaldi είναι η απεικόνιση της Ιταλίας, εξωστρεφής, παθιασμένη, εφετζίδικη, μερικές φορές ελαφριά, αλλά εξαίσια μελωδική και τραγουδιστή, επηρεασμένη από το bel canto και την όπερα. Ο Bach γνώριζε καλά και θαύμαζε τη μουσική του διάσημου Prete Rosso (του κοκκινομάλλη παπά, όπως ονόμαζαν τον Vivaldi) και μετέγραψε διάφορα έργα του.

Ο Vivaldi και ο Bach ήταν θαυμάσιοι βιοηιστές. Ο Bach μάλιστα έπαιζε, εκτός φυσικά από όλα τα πληκτροφόρα όργανα και viola da gamba, ενώ ο Vivaldi δίδασκε στις ορφανές και ταλαντούχες μαθήτριές του Ospedale Della Pietà εκτός από βιολί και όλα τα είδη και μεγέθη των viole all' inglese, και κατά πάσα πιθανότητα βιόλα και βιολοντσέλο για κάποια περίοδο. Σίγουρα λοιπόν αγαπούσαν κι οι δύο το βιολοντσέλο και είχαν επαφή με το όργανο, καθώς και διάφορους καλούς βιολοντσελίστες του περιγύρου τους. Και οι δύο πληούτισαν το ρεπερτόριο του βιολοντσέλου με έργα υψηλής ποιότητας, πολύ σημαντικά για την ιστορία και την εξέλιξή του.

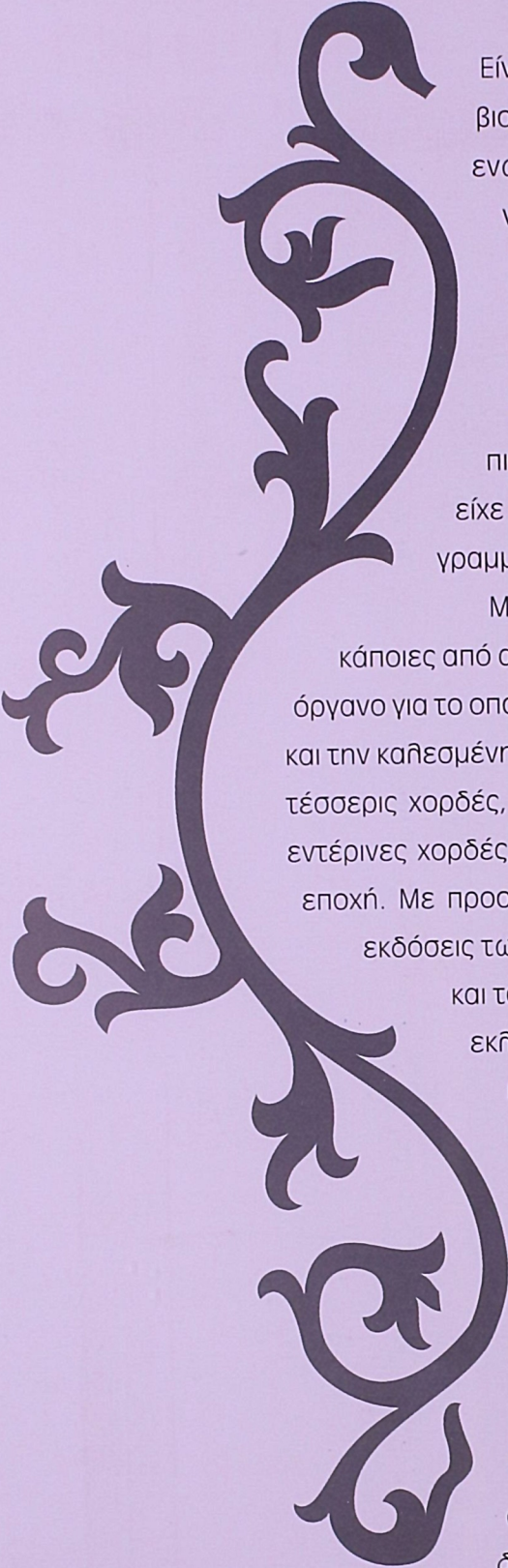
Ο Vivaldi έγραψε τουλάχιστον 27 κοντσέρτα για βιολοντσέλο σόλο, διάφορα concerti grossi με τη συμμετοχή του βιολοντσέλου και 10 σονάτες για βιολοντέλο και basso continuo. Τα περισσότερα από τα κοντσέρτα γράφτηκαν στη δεκαετία του 1720-1730. Την ίδια ακριβώς εποχή το ενδιαφέρον για το βιολοντσέλο μεγάλωσε στο Ospedale Della Pieta και οι δύο σημαντικοί βιολοντσελίστες δίδαξαν εκεί: πρώτα ο Antonio Vardini και, μετά το 1723, ο Bernardo Aliprandi.

Γύρω στα 1720-1723 ο Bach έγραψε τις 6 θαυμάσιες σουίτες για βιολοντσέλο σόλο, έργα μεγάλης ωριμότητας και βαθύτητας, πρωτοπόρα στο είδος τους. Πάντα περίεργος να πειραματιστεί με τις διάφορες τεχνικές δυνατότητες και το ηχόχρωμα των οργάνων, ο Bach έγραψε την έκτη σουίτα για ένα βιολοντσέλο με πέντε χορδές, το violoncello piccolo. Αυτό το όργανο διατηρεί τις χορδές του κανονικού βιολοντσέλου (ντο, σολ, ρε, λια) και έχει επιπλέον, συνεχίζοντας προς τα πάνω, τη χορδή μι. Έτσι η έκτασή του είναι πολύ μεγάλη και παίζει με ευκολία από χαμηλές μέχρι πολύ υψηλές νότες.

Υπήρχε όμως και το violoncello piccolo με τέσσερις χορδές, ένα όργανο λίγο μικρότερων διαστάσεων, όπως προδίδει το όνομά του, που «χάνει» τη βαθιά χορδή του βιολοντσέλου (το ντο) και είναι κουρδισμένο ακριβώς όπως ένα βιολί (σολ, ρε, λια, μι), μια οκτάβα πιο χαμηλά. Αυτό το σπάνιο και εξωτικό όργανο με τον γλυκό και μελαγχολικό ήχο, που θυμίζει λίγο τη viola da gamba, είναι κατά πάσα πιθανότητα το πραγματικό violoncello piccolo το άλλο αναφέρεται συνήθως σε ντοκουμέντα και παρτιτούρες της εποχής, όπως η έκτη σουίτα του Bach, ως «βιολοντσέλο με πέντε χορδές».

Bach & Vivaldi

Φωνητική
& οργανική μουσική
για το Πάσχα

Είναι επίσης ακριβώς το όργανο που λείπει ανάμεσα από τη βιόλα και το βιολοντσέλο: η βιόλα είναι κουρδισμένη μια πέμπτη πιο χαμηλά από το βιολί, ενώ το βιολοντσέλο είναι μια ολόκληρη οκτάβα χαμηλότερα από τη βιόλα. Το violoncello piccolo με τέσσερις χορδές είναι ακριβώς στη μέση, μια πέμπτη κάτω από τη βιόλα και πάνω από το βιολοντσέλο. Πολλοί τσελίστες, όπως ο Andrea Caporale, αγαπούσαν και έπαιζαν αυτό το ελαφρύ και ευκίνητο όργανο. Ο Bach έγραψε 9 καντάτες, όλες για τη χρονιά 1724-1725, όπου περιέλαβε άριες με violoncello piccolo, εκμεταλλευόμενος κατά πάσα πιθανότητα την παρουσία στη Λειψία κάποιου περαστικού βιολοντσελίστα που είχε και έπαιζε αυτό το όργανο. Οι περισσότερες από αυτές τις άριες είναι σίγουρα γραμμένες για το τετράχορδο μοντέλο.

Με μεγάλη χαρά και συγκίνηση παρουσιάζουμε στο αποψινό κοντσέρτο μας κάποιες από αυτές τις άριες του Bach (αυτές που έγραψε για την περίοδο του Πάσχα), με το όργανο για το οποίο ακριβώς γράφτηκαν. Εκτός από τα δύο κανονικά βιολοντσέλα, το τσέμπαλο και την καλεσμένη μας μέτζο σοπράνο, έχουμε ένα πανέμορφο αυθεντικό violoncello piccolo με τέσσερις χορδές, κατά πάσα πιθανότητα γερμανικό των αρχών του 18^{ου} αιώνα. Παίζουμε με εντέρινες χορδές, μπαρόκ δοξάρια και χαμηλότερο κούρδισμα, όπως συνηθίζοταν εκείνη την εποχή. Με προσεκτική μελέτη και έρευνα, χρησιμοποιώντας τα χειρόγραφα ή τις πρώτες εκδόσεις των έργων, προσπαθούμε να καταλάβουμε και να προσεγγίσουμε την αισθητική και τον ήχο εκείνης της εποχής, ήχο σπάνιο στις σημερινές αίθουσες μουσικής, ήχο εκλεπτυσμένο και ευαίσθητο, διαφορετικό, που καμιά φορά μας θυμίζει πόσο ισοπεδωτική είναι η τωρινή παγκοσμιοποιημένη μας κουλτούρα...

Το προγράμμα μας ανοίγει με τη γνωστή και δραματική άρια "Erbarme Dich", από τα *Κατά Ματθαίον Πάθη* του Johann Sebastian Bach. Η άρια είναι γραμμένη σε σι ελάσσονα, τονικότητα σκούρα και θρηνητική, και συχνά συνδέθηκε με την τραγική εικόνα της Παναγίας μπροστά στο Σταυρό. Στα *Κατά Ματθαίον Πάθη* συμβολίζει το πικρό κλήμα του Πέτρου που αρνήθηκε τρεις φορές το Χριστό, και ακούγοντας τον πετεινό, θυμάται τα λόγια Του. Το βιολί obbligato ξεκινάει τη μελαγχολική μελωδία που κυλά σαν τα δάκρυα, γεμάτη ποικίλματα και μελίσματα που διακόπτουν τη ροή της και θυμίζουν το σπάσιμο της φωνής ή αναφιλητά. *«Λυπήσου με, Θεέ μου, κοίτα τα πικρά μου δάκρυα...»*

Η Cantata BWV 6 "Bleib bei uns, denn es will Abend warden" γράφτηκε για τη Δευτέρα του Πάσχα (όταν ο Ιησούς παρουσιάστηκε στους δυο μαθητές Του, στον δρόμο προς Εμμαούς) και παίχτηκε για πρώτη φορά στις 2 Απριλίου του 1725. Το Χορικό "Ach, Bleib bei uns, Herr Jesu Christ" (Αχ, μείνε μαζί μας, Κύριε Ιησού Χριστέ), για σοπράνο, violoncello piccolo και basso continuo, βασίζεται σε μια απλή μελωδία του 1543 που σαν cantus firmus λειτουργεί ως βάση για την περίπλοκη αντιστικτική φωνή του violoncello piccolo.

Ο Bach μετέγραψε για όργανο ή τσέμπαλο τουλάχιστον 10 από τα κοντσέρτα για βιολί του Vivaldi. Το Κοντσέρτο για όργανο BWV 594 είναι μεταγραφή του κοντσέρτου "il grosso mogul" (op. VII, 2), όμως ο Bach συνέθεσε στη θέση του δεύτερου μέρους του Vivaldi, ένα Recitativo-Adagio. Αυτό το υπέροχο Recitativo χωρίς λόγια μας μιλάει στη γλώσσα της μουσικής, που όλοι καταλαβαίνουμε, και μοιάζει βαθύ το νόημα του και ανώτερο. Μερικοί βιολιστές παίζουν σήμερα το κοντσέρτο του Vivaldi με το δεύτερο μέρος του Bach. Με τη σειρά μας, συνεχίζοντας αυτή τη μουσική συνήθεια του 18^{ου} αιώνα, μεταγράψαμε το Recitativo για violoncello piccolo και basso continuo και το χρησιμοποιούμε στο πρόγραμμά μας ως πρόλογο για την άρια "Jesus ist ein gutter Hirt".

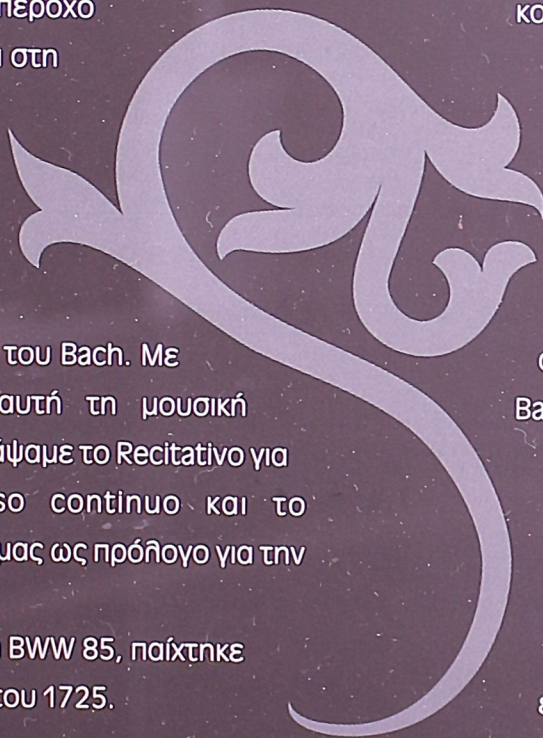
Αυτή η άρια, από την Cantata BWV 85, παίχτηκε για πρώτη φορά στις 15 Απριλίου του 1725.

Γραμμένη στη μελαγχολική τονικότητα σοπ ελάσσονα, αναφέρεται στη θυσία του Χριστού που, σαν καλός ποιμένας, έδωσε τη ζωή του για τους αμνούς του. Το violoncello piccolo παίζει ευαίσθητες αληθιά βιρτουόζικες φράσεις, με γρήγορα περάσματα σε διάφορες τονικότητες.

Στην γαλήνια και στοχαστική άρια "Wofeme du den edlen Frieden", από την Cantata BWV 41, το piccolo πλέκει την πανέμορφη του μελωδία και συνοδεύει με ασυνήθιστα μεγάλα διαστήματα από χαμηλές μέχρι πολύ υψηλές νότες, δημιουργώντας έναν μαγευτικό μουσικό χώρο, όπου η φωνή εμφανίζεται σαν μια μνήμη, μια θύμηση...

Ο Bach ήταν μεγάλος και φημισμένος δεξιότηνης στα πηκτροφόρα όργανα και μας άφησε διάφορα κοντσέρτα για όργανο και για ένα, δύο, τρία και τέσσερα τσέμπαλα. Το Κοντσέρτο για τσέμπαλο και έγχορδα σε λα μείζονα BWV 1055 γράφτηκε γύρω στα 1738-1739 και είναι ίσως το μόνο που δεν σχετίστηκε, μέσω μεταγραφών, με το βιολί. Είναι ένα λαμπρό παράδειγμα της αισθητικής και της τεχνικής που ανέπτυξε ο Bach σε αυτό το όργανο.

Το δεύτερο μέρος του προγράμματος, που είναι αφιερωμένο στο Vivaldi, ξεκινάει με το Κοντσέρτο για βιολοντσέλο σε σοπ ελάσσονα, ίσως ένα από τα πιο πρώιμα κοντσέρτα του Vivaldi. Το πρώτο μέρος είναι δραματικό, γεμάτο συγκοπές και ενδιαφέροντα ρυθμικά μοτίβα.

Το τσέλο παίζει κυρίως στη χαμηλή και σκούρα περιοχή του. Την ίδια ρυθμική ποικιλία προτείνει και το τρίτο μέρος. Στο δεύτερο, που είναι στην ίδια τονικότητα με τα άλλα δύο, το τσέλο τραγουδάει τη μοναχική του μελωδία μόνο με τη συνοδεία του basso continuo.

Η Sonata a quarto "Il Santo Sepolcro", για έγχορδα, γράφτηκε πιθανότα για το Μεγάλο Σάββατο και πιο συγκεκριμένα για τη στιγμή που φτάνουν οι τρεις Μαρίες στον άδειο τάφο του Χριστού, όπου τις υποδέχεται ο Άγγελος. Το όνομα του έργου, καθώς και η επιλογή του χαρακτήρα και του tempo για τα δύο μέρη του (Largo molto και Allegro ma poco andante), μαρτυρούν το εθνεγιστικό και πένθιμο ύφος της μουσικής.

Στις αρχές του 18^{ου} αιώνα η Βενετία ήταν η πόλη της μουσικής. Παρουσιάζονταν εκεί καθημερινά πιο πολλή κοντσέρτα από ό,τι σε οποιαδήποτε από τις σημερινές μεγάλες πρωτεύουσες, και τα διάφορα θέατρα της πόλης ανέβαζαν τη μία όπερα μετά την άλλη. Σε μια επιστολή του 1739 ο Vivaldi βεβαιώνει ότι έγραψε συνολικά 94 όπερες-σήμερα σώζονται λίγο παραπάνω από 40... Η όπερα *Farnace* πρωτοπαρουσιάστηκε στο θέατρο S. Angelo το καρναβάλι του 1727. Οι ίδιες επαναλαμβανόμενες νότες των βιοηιών του γνωστού χειμώνα από τις *Τέσσερις Εποχές*, που παγώνουν το αίμα μας σαν το χιόνι, ανοίγουν την τρομερή και τραγική άρια "Gelido in ogni vena", που κατέχει ξεχωριστή θέση στην παραγωγή του Vivaldi. Χρωματικά περάσματα και αλληλωμένες συχορδίες που «πονάνε», απότομες αλληλαγές δυναμικής, το ξαφνικό σαν κραυγή forte στη λέξη "terror", καθώς και οι θαυμάσιες και προσεκτικές λεπτομέρειες της παρτιτούρας, μας δείχνουν την εννοησιακή τέχνη και ιδιοφυΐα του Vivaldi. Θέλω εδώ να ευχαριστήσω τη Biblioteca Nazionale Universitaria di Torino για την πολύ ευγενική παραχώρηση μιας κόπιας του χειρόγραφου της άριας, από το ίδιο το χέρι του Prete Rosso.

Κλείνουμε το πρόγραμμά μας με λαμπερό και ασυνήθιστα δεξιότεχνικό Κοντσέρτο για βιολοντσέλο, έγχορδα και basso continuo σε σολ μεζζονα. Επιλέξαμε ένα πολύ γρήγορο, βιρτουόζικο τέμπο για το θριαμβευτικό και εορταστικό πρώτο μέρος, που εξερευνά το τσέλο σε όλο του το εύρος, με συχνά περάσματα σε πολύ ψηλές νότες και θέσεις. Η πομπώδης εισαγωγή του δεύτερου μέρους, που θυμίζει τρομπέτες και χάλκινα πνευστά, επιβάλλει την επιλογή ενός πολύ αργού τέμπο και δημιουργεί τρομερή αντίθεση με το πρώτο μέρος. Το βιολοντσέλο παίζει μια όμορφη και ανέμελη μελωδία, στο χαρακτηριστικό cantabile στυλ της Βενετίας. Το τρίτο μέρος, χαρούμενο και ελαφρύ, γεμάτο κίνηση και ζωντάνια, κλείνει το κοντσέρτο μας με το ίδιο αίσθημα αισιοδοξίας και ελπίδας που μας φέρνει το Πάσχα και η Ανάσταση του Κυρίου.

São Paulo, Μάρτιος 2003

Δήμος Γκουνταρούλης

Arie aus der Matthäus-Passion

Erbarme dich, mein Gott,
um meiner Zähren willen!
Schau hier, Herz und Auge
Weint vor dir bitterlich.

Choral (Cantate BWV 6)

Ach bleib bei uns, Herr Jesu Christ,
Weil es nun Abend worden ist,
Dein göttlich Wort, das helle Licht,
Laß ja bei uns auslöschen nicht.
In dieser letzt'n betrübten Zeit
Verleih uns, Herr, Beständigkeit,
Daß wir dein Wort und Sakrament
Rein b'halten bis an unser End.

Aria (Cantate BWV 41)

Woferne du den edlen Frieden
Vor unserm Leib und Stand beschieden,
So laß der Seele doch dein selig machend Wort.
Wenn uns dies Heil begegnet,
So sind wir hier gesegnet
Und Auserwählte dort!

Aria (Kantate BWV 85)

Jesus ist ein guter Hirt,
denn er hat bereits sein Leben
für die Schafe hingegeben,
die ihm niemand rauben wird.
Jesus ist ein guter Hirt.

Aria Gelido in Ogni Vena

Gelido in ogni vena
Scorrer mi sento il sangue,
L'ombra del figlio esangue
M'ingombra di terror.
E per maggior mia pena
Vedo che fui crudele
A un' anima innocente
Al core del mio cor.

Άρια από τα Κατά Ματθαίον Πάθη

Λυπήσου με, Θεέ μου,
Για τα δάκρυά μου!
Κοίτα εδώ, καρδιά και μάτια
Κλαίνε μπροστά σου πικρά.

Χορικό (Καντάτα BWV 6)

Αχ, μείνε μαζί μας, Κύριε Ιησού Χριστέ,
Γιατί ήρθε η νύχτα,
Ο Λόγος σου ο θειικός και λαμπρός σαν φως,
Μην αφήσεις να σβήσει σε μας.
Σ' αυτούς τους στενάχωρους καιρούς
Χάρισε σ' εμάς, Κύριε, σταθερότητα,
Να κρατήσουμε τον Λόγο και την Μετάληψή σου
ανόθευτα μέχρι το τέλος μας.

Άρια (Καντάτα BWV 41)

Εάν έχεις αποφασίσει την ευγενή ειρήνη
Για το σώμα και τη θέση μας,
Άφησε όμως στην ψυχή τον Λόγο σου που χαρίζει την μακαριότητα.
Εάν δοθεί σε μας αυτή η ευλογία,
Θα είμαστε ευλογημένοι εδώ
Και εκλεκτοί εκεί.

Άρια (Καντάτα BWV 85)

Ο Ιησούς είναι καλός ποιμένας,
Διότι έχει δώσει ήδη τη ζωή του
Για τους αμνούς,
Που κανείς δεν θα τους αρπάξει.
Ο Ιησούς είναι καλός ποιμένας.

Άρια από την όπερα Farnace

Νιώθω το αίμα μου να κυλά
παγωμένο σε κάθε φλέβα.
Η σκιά του άψυχου γιού μου
Με γεμίζει με τρόμο.
Και για να μεγαλώσει η τιμωρία μου,
Βλέπω πως ήμουν άσπλαχνος
Σε μία αθώα ψυχή,
Στην καρδιά της καρδιάς μου.

17th 04

Thursday 21:00 THESSALONIKI CONCERT HALL

Sicut Dolor Meus
Vocal & Instrumental music for Easter

music selected by:
Dimos Goudaroulis

& **Triplo Continuo**

Dimos Goudaroulis - violoncello [french, late 18th century]

& violoncello piccolo [german, late 17th - early 18th century]

Teresa Cristina Rodrigues Silva - violoncello [german, 19th century]

Edmundo Hora - harpsichord [copy of Flemish Ruckers model]

Nicola Wemyss - mezzo soprano

19th 04

Saturday 19:30 CULTURAL CENTER - CITY OF FLORINA
Supported by the **CONSERVATORY OF THE MUNICIPALITY OF FLORINA**

A Johann Sebastian Bach

Aria "Erbarme dich" for soprano, violin and strings
from Matthäus-Passion BWV 244 [DURATION 7']

Choral "Ach, bleib bei uns, Herr Jesu Christ" from Cantata BWV 6
for voice, violoncello piccolo and basso continuo [DURATION 4']

Aria "Jesus ist ein gutter Hirt" from Cantata BWV 85
for voice, violoncello piccolo and basso continuo [DURATION 3']

Recitativo - adagio for violoncello piccolo and basso continuo
from Concerto BWV 594 [DURATION 3']

Aria "Woferne du den edlen Frieden" from Cantata BWV 41
for voice, violoncello piccolo and basso continuo [DURATION 9']

Concerto for harpsichord and strings in A major, BWV 1055
PARTS: Allegro, Larghetto, Allegro ma non tanto [DURATION 10']

B Antonio Vivaldi

Concerto for violoncello, strings and basso continuo in g minor, RV 416
PARTS: Allegro, Adagio, Allegro [DURATION 9']

Sonata a quattro "Il Santo Sepolcro" in Eb major for strings, RV 130
PARTS: Largo molto, Allegro ma poco andante [DURATION 5']

Aria "Gelido in Ogni Vena", from the opera *Farnace*
for mezzo soprano and strings [DURATION 11']

Concerto for violoncello, strings and basso continuo in G major, RV 413
PARTS: Allegro, Largo, Alegro [DURATION 9']

Με την προσθήκη ενός μηχανισμού από πλήκτρα στο μεσαιωνικό ψαλτήριο δημιουργείται κατά τον 14^ο αιώνα ο πρόδρομος του τσέμπαλου.

Στην Αναγέννηση προτιμάται στην Ιταλία το *spinetto* και το *virginal* στην Αγγλία, που είχαν μικρότερο μέγεθος.

Παλαιότερα η ονομασία του *virginal* αποδόθηκε στο *virgo* = παρθένα, διότι στην Αγγλία αυτό το όργανο το έπαιζαν κυρίως νεαρές κοπέλες. Όμως το όνομα βγαίνει από το λατινικό *virga* = αγκάθι, γιατί ο ήχος παράγεται με *τσιμπήμα* από 'αγκαθιάκια', που βρίσκονται πάνω στον μοχλό του πλήκτρου.

Το τσέμπαλο αποκτά σχήμα 'φτερού', γιατί το ηχείο ακολουθεί το μήκος των χορδών του.

Η μεγάλη εποχή για το τσέμπαλο είναι η εποχή του μπαρόκ, αν και μόνο προς το τέλος της κερδίζει τη θέση ενός σολιστικού οργάνου. Πιο πριν ήταν το βασικό όργανο στην εκτέλεση του ενάριθμου μπάσσου (*basso continuo*).

Ο Γ. Σ. Μπαχ έπαιζε σε τσέμπαλο, που είχε έκταση 5 οκτάβες.

Ενώ από την κλασική εποχή και μετά, το πιανοφόρτε εκτοπίζει εντελώς το τσέμπαλο οι συνθέτες του 20ού αιώνα ανακαλύπτουν ξανά τον ήχο του για κάποια ειδικά ηχοχρώματα στην ορχήστρα.

Ξεχωριστοί τσεμπαλίστες του 20ού αιώνα είναι, μεταξύ άλλων, ο Gustav Leonhardt και ο Ralph Kirkpatrick.

το Τσέμπαλο

Τιμές εισιτηρίων Κ.Ο.Θ.

ΠΛΑΤΕΙΑ Α'.....	20, 00 €
ΠΛΑΤΕΙΑ Β' - ΘΕΩΡΕΙΑ.....	12, 00 €
ΕΞΩΣΤΗΣ.....	9, 00 €

ΜΕΙΩΜΕΝΟ - ΟΜΑΔΙΚΟ *

ΠΛΑΤΕΙΑ - ΘΕΩΡΕΙΑ.....	9, 00 €
ΕΞΩΣΤΗΣ.....	6, 00 €

*ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ

Μειωμένο εισιτήριο δικαιούνται μαθητές,
φοιτητές, σπουδαστές ωδείων
και εκπαιδευτικοί

ΟΜΑΔΙΚΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ

Ειδική τιμή εισιτηρίου (ομαδικό)
ισχύει για γκρουπ άνω των 20 ατόμων
κατόπιν συνεννόησης με το ταμείο της Κ.Ο.Θ.

Τιμές συνδρομών 2003 [-25%]

6 συναυλίες [Μάιος - Ιούνιος]

ΠΛΑΤΕΙΑ Α'.....	90, 00 €
ΠΛΑΤΕΙΑ Β' - ΘΕΩΡΕΙΑ.....	50, 00 €
ΕΞΩΣΤΗΣ.....	40, 00 €

ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ - ΕΙΔΙΚΗ ΤΙΜΗ

Για όλες τις ζώνες..... 25, 00 €

ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

καθώς και ένας συνοδός τους
δικαιούνται μειωμένου εισιτηρίου

Πληροφορίες για Εισιτήρια και συνδρομές στο Ταμείο της Κ.Ο.Θ.
(Μέγαρο Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών),
Δευτέρα έως Πέμπτη 10:00 - 13:00 και 17:00 - 20:00 και Παρασκευή 10:00 - 13:00
και το απόγευμα της συναυλίας στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης
(Ταμείο Κ.Ο.Θ. 19:00 - 21:00)

Τηλέφωνο ταμείου: 2310 236990

Α΄ ΒΙΟΛΙΑ
Εξάρχοντες
Σίμος Παπάνας
Δημήτρης Χανδράκης

Κορυφαίοι Α΄
Μίκης Μιχαηλίδης
Γιώργος Πετρόπουλος
Θεόδωρος Πατσαλίδης

Tutti
Κρουστάλλης Αρχοντής
Εύη Δελφινόπουλου
Μαρία Δρούγου
Γιώργος Κανδυλίδης
Ευάγγελος Παπαδημήτρης
Ανδρέας Παπανικολάου
Γκρέτα Παπιά
Μαρία Σουέρεφ
Μαρία Σπανού
Ευτυχία Ταλακούδη,
Γιώργος Γαρυφαλλός
Έκτωρ Λάμπας
Αναστασία Μισυρλή
Νίκος Τσανακάς

Β΄ ΒΙΟΛΙΑ
Κορυφαίοι Α΄
Ντάρια Κάτσιου
Ανθή Τζίμα

Κορυφαίοι Β΄
Νικόλαος Αρχοντής
Αλέκτας Τζιαφέρης

Tutti
Ελευθέριος Αδαμόπουλος
Isabelle Both
Μαρία Εκλεκτού
Αθανάσιος Θεοδωρίδης
Ευαγγελία Κουζώφ
Καλλιόπη Μυλαράκη
Δέσποινα Παπαστεργίου
Μίμης Τοπσιδής
Μαρία Ζαχαριάδου
Ξένη Λουκίδου
Παράσχος Τηνιακούδης

ΒΙΟΛΕΣ
Κορυφαίοι Α΄
Νεοκλής Νικολαΐδης
Χαρά Σειρά
Lutz Kühne

Κορυφαίοι Β΄
Αλεξάνδρα Βάλτση
Αντώνης Πορίχης

Tutti
Χρήστος Βλάχος
Δημήτρης Δελφινόπουλος
Βιολέτα Θεοδωρίδου
Κατερίνα Μητροπούλου
Ειρήνη Παραλίκα
Φελίτσα Ποπίκα
Ρόζα Τερζιάν
Πάυλος Μεταξάς
Δημοσθένης Φωτιάδης

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ
Κορυφαίοι Α΄
Δημήτρης Πάτρας
Βασίλης Σαΐτης
Δημήτρι Γκουντίμοβ

Κορυφαίος Β΄
Ρένος Μπαλιτάς
Απόστολος Χανδράκης

Tutti
Χρήστος Γρίμπας
Βίκτωρ Δάββαρης
Ανθή Κοντογιαννάκη
Γεώργιος Μανώλας
Δημήτρης Πολυζωΐδης
Γιάννης Στέφος
Δημήτρης Αλεξάνδρου
Ιωάννα Κανάτσου
Ζόραν Στέπες
Ίλινα Νάκη-Φερένσε

ΕΦΟΡΟΣ Κ.Ο.Θ.
Ελένη Μπουλασάκη

ΦΡΟΝΤΙΣΤΕΣ
Βασίλης Ξαγαράς - Αντώνης Ευστρατίου

ΒΟΗΘΟΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΩΝ
Πέτρος Γιάντσης

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΖΑ
Κορυφαίοι Α΄
Γεώργιος Γράλιτσας
Χαράλαμπος Χειμαριός

Κορυφαίος Β΄
Ιωάννης Χατζής

Tutti
Αναστάσιος Μαυρουδής
Ελένη Μπουλασάκη
Ειρήνη Παντελίδου
Αγάπη Παρθενάκη
Γιώργος Πολυχρονιάδης
Μιχάλης Σαπουντζής

ΦΛΑΟΥΤΑ
Κορυφαίοι Α΄
Νίκος Δημόπουλος
Πέτρος Σουσάμογλου

Κορυφαίοι Β΄
Ιωάννης Ανισέγκος
Γεώργιος Κανάτσος
Ίλιε Μακοβέι
Μάλαμα Χατζή

Tutti
Νίκος Κουκίης

ΟΜΠΟΕ
Κορυφαίοι Α΄
Δημήτρης Καλπαξίδης
Δημήτρης Κίτσος

Κορυφαίοι Β΄
Νικόλαος Καλπαξίδης
Βλαντιμίρ Γκάνεβ
Κωνσταντίνος Χασιώτης

Tutti
Θωμάς Μητριζάκης

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ
Κορυφαίοι Α΄
Χρήστος Γρασιδής
Κοσμάς Παπαδόπουλος

Κορυφαίοι Β΄
Πάλλα Σμιθ-Διαμαντή
Αλέξανδρος Σταυριδής
Οθίντιου Καπλέσκου

Tutti
Βασίλης Καρατζίβας

ΦΑΓΚΟΤΑ
Κορυφαίοι Α΄
Βασίλης Ζαρόγκας
Γιώργος Πολίτης

Κορυφαίοι Β΄
Κωνσταντίνος Βαβάλας
Μαρία Πουλιούδη

Tutti
Μαλίνα Ηλιοπούλου

ΚΟΡΝΑ
Κορυφαίοι Α΄
Εμμανουήλ Ιορδανίδης
Τραϊανός Ελευθεριάδης
Christian Beemelmans
Κωνσταντίν Ισπράτε

Κορυφαίοι Β΄
Βασίλης Βραδέλης
Παντελής Φειζό

Tutti
Νίκος Δραγομάνοβιτς

Αν. Καλλιτεχνικός Διευθυντής □
Μίκης Μιχαηλίδης

Μόνιμος Αρχιμουσικός □
Κάρολος Τρικολίδης

ΤΡΟΜΠΕΤΣ
Κορυφαίοι Α΄
Σπύρος Παπαδόπουλος
Γρηγόρης Νέτσικας

Κορυφαίοι Β΄
Νίκος Μπαχαριδής

Tutti
Δημήτρης Κουρατζίνος
Ιωάννης Σισμανίδης

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ
Κορυφαίοι Α΄
Φιλήμων Στεφανίδης
Γιώργος Κόκκορας

Κορυφαίοι Β΄
Φώτης Δράκος
Γρηγόρης Νέτσικας
Αθανάσιος Ντώνες
Λουκάς Παρθένης

Tutti
Βαγγέλης Μπαλιτάς

ΤΟΥΜΠΑ
Κορυφαίοι Β΄
Γιώργος Τηνιακούδης
Πάυλος Γεωργιάδης

ΤΥΜΠΑΝΑ
Κορυφαίοι Α΄
Δημήτριος Βίττης
Βλαντιμίρ Αφανόσιεφ

ΚΡΟΥΣΤΑ
Κορυφαίος Β΄
Κωνσταντίνος Χανής

Tutti
Ελευθέριος Αγγουριδάκης
Ντέλια Μιχαηλίδου

ΠΙΑΝΟ
Μαριλένα Λιακοπούλου

ΑΡΠΑ
Κατερίνα Κίτσου

*Οι μουσικοί της Κ.Ο.Θ. - μόνιμοι και έκτακτοι - αναφέρονται με αλφαβητική σειρά

ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ

■ **ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Κ.Ο.Θ.** - Μίκης Μιχαηλίδης
✉ michaelides@tssso.gr

■ **ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗΣ** - Φίλιππος Χατζησίμου
☎ 2310 589160
✉ philh@tssso.gr

■ **ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ** - Βαγγέλης Γιασημακόπουλος
Μαρία Νιμμή
Νίκος Κυριακού
☎ 2310 589163
✉ info@tssso.gr

■ **ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ** - Στεφανία Γιάντση
☎ 2310 589157
- Μανώλης Αδάμος
☎ 2310 589159
✉ economics@tssso.gr

■ **ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ/
ΜΟΥΣΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ** - Λίνα Μυλωνάκη
☎ 2310 589156
✉ press@tssso.gr
✉ library@tssso.gr

■ **ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΙΣ** - Πηνελόπη Σερδάρη
☎ 2310 589158
✉ artistic-dep@tssso.gr

■ **ΤΑΜΙΑΣ** - Έλενα Παράσχου
☎ 2310 236990

FAX Κ.Ο.Θ. 2310 604854

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Κ.Ο.Θ.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μονή Λαζαριστών, Κολλοκοτρώνη 21,

564 30 Σταυρούπολη, Θεσσαλονίκη

ΤΑΜΕΙΟ Κ.Ο.Θ.

Μέγαρο Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών,

Εθνικής Αμύνης 2, 546 22 Θεσσαλονίκη

www.tsso.gr - ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

Η Κ.Ο.Θ. διατηρεί το δικαίωμα - αν χρειαστεί - να τροποποιήσει το πρόγραμμα
Η είσοδος μετά την έναρξη της συναυλίας επιτρέπεται μόνο στο διάλειμμα
Η είσοδος στη συναυλία επιτρέπεται σε παιδιά 6 ετών και άνω

Απαγορεύεται αυστηρά η βιντεοσκόπηση, η φωτογράφιση και η μαγνητοφώνηση κατά τη διάρκεια της συναυλίας.

Κ.Ο.Θ.

Τίποτα δεν είναι πιο απεχθές απ' ό,τι η μουσική δίχως κρυφά νοήματα
Chopin

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

με την υποστήριξη
Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Αγγελιοφόρος

FM **100**

TV **100**

FM **100,5**
ΛΟΓΟΥ & ΤΕΧΝΗΣ

EXTRAF
DESIGN

design by VISUAL OPTIONS

εκτύπωση: **ΚΑΡΑ.ΜΙ**